

1. BÖLÜM

2014 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE CUMHURBAŞKANI ADAYI RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN ULUSAL BASINDAKİ TEMSİLİ

Doç. Dr. Fatma NİSAN*

Gülşen KARADUMAN**

Giriş

10 Ağustos 2014 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk kez cumhurbaşkanlığı seçimi doğrudan halk oylamasıyla gerçekleştirilmiştir. Türk siyasi tarihinde önemli bir yer tutan bu seçimde, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AK Parti) adayı Recep Tayyip Erdoğan, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ve Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) ortak adayı Ekmeleddin İhsanoğlu ve Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) adayı Selahattin Demirtaş olmuştur. Gerçekleştirilen halkoylaması sonucunda Recep Tayyip Erdoğan kullanılan oyların yüzde 51.79'unu alarak seçimi kazanmış ve Türkiye'nin halkın doğrudan seçtiği ilk cumhurbaşkanı olma unvanını almıştır.

Medyada temsil, diğer bütün alanlarda olduğu gibi siyaset alanında da önem taşımaktadır. Dolayısıyla siyasi aktörlerin medyada nasıl sunulduklarını ve temsil edildiklerini incelemek önemlidir. Bu çalışma 2014 cumhurbaşkanlığı seçiminde, cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın 5-11 Ağustos 2014 tarih aralığında, Türk basınına temsilen Milliyet, Evrensel, Yeniçağ, Cumhuriyet ve

* İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, fatma.nisan@inonu.edu.tr

** İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri ABD, gulsenkara-duman@hotmail.com

yoksun oldukları görülmüştür. Bu durum gazetelerin haber aktörlerinin haberlerini oluştururken kendi yayın çizgilerinin ve ideolojilerinin etkisinde kaldıkları ve bu ideolojiye göre bir söylem oluşturduklarını ortaya koymaktadır.

Kaynakça

- Akdağ, Ç. T. (2016). Yeni medyada çocuk haberciliği: 'Milliyet Çocuk', 'Hürriyet Çocuk' ve 'Cicicee Çocuk Deyince' sayfalarının incelenmesi. *İleti-ş-im*. 25, 155- 180.
- Atabek, N. Ve Dağtaş, E. (1998). Kamuoyu ve iletişim. Eskişehir: CIP-Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi.
- Arkonaç, S. A. (2014). Psikoloji ve söylem çalışmaları. *Eleştirel Psikoloji Bülteni Psikolojide Araştırma ve Yöntem Tartışmaları*. 39-54.
- Aytaş, B. (2013).Yerel yönetim liderliğinin siyasal yükselişe etkisi: Recep Tayyip Erdoğan örneği. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul.
- Balıkçı, M.(2014). Haber söylemi bağlamında Türk basınında toplumsal olayların sunumu: Taksim Gezi Parkı haberlerinin nitel ve nicel analizi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul.
- Baştürk Akca, E. (2009). İdeoloji- dil- söylem ve anlam ilişkisi: medyada anlamın toplumsal inşası. İ.Parlak (Ed.). *Medyada Gerçekliğin İnşası*. Konya: Çizgi Kitabevi, 77- 106.
- Buran, H. (2009).Siyasal rejim sınıflamalarının yeniden gözden geçirilmesi üzerine. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 14(1), 69-97.
- Demir, F. (2013). Yarı başkanlık hükümet sistemi ve Türkiye. *Yaşar Üniversitesi Dergisi Özel Sayısı*.8, 831-875.
- Deniz, A. Ç. (2014).Bir söylem analizi girişimi: asker ve Sindirella hikayesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 16 (Özel Sayı II), 1-5.
- Deniz, Ş. (2010). Türkiye'de yazılı basında kadınların siyasal temsili: 03 Kasım 2002 ve 22 Temmuz 2007 genel seçimleri. *Journal of Yasar University*. 5(19), 3199 – 3220.
- Devran, Y. (2010). Haber söylem ideoloji. İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Doruk, Ö.G.Ö. (2013). Disiplin toplumu ve haber söylemi: Gökkuşağı

- Derneği'nce yapılması planlanan yürüyüşün engellemesine ilişkin haberlerin çözülmesi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (E-GİFDER)*. 2(1), 106-132.
- Dursun, Ç. (2007). Hak haberciliğinin doğası ve olanağı. S. Alankuş (Haz.). İnsan Hakları Haberciliği. İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları, 105-127.
- Foucault, M. (1993). Michel Foucault ders özetleri 1970-1982, Selahattin Hilav (çev.). İstanbul: YKY Yayınları.
- Girgin, A. (2008). Gazeteciliğin temel ilkeleri. İstanbul: Der Yayınları.
- Günaydın, H. (2015). 2014 cumhurbaşkanlığı seçiminin medya analizi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul.
- Güngör, N. (2013). İletişim: kuramlar, yaklaşımlar. (2. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Hall, S. (1997). Representation: cultural representation sand signifying practices. Londra: Thousand Oaks. Calif.: Sage.
- Hall, S. (2002). The work of representation. S. Hall (Ed.). Representation: cultural representation sand signifying practices. London: Sage.
- Hall, S. (2005). Anlamlandırma, temsil, ideoloji: Althusser ve post-yapısalcı tartışmalar. E. Mutlu (Der. ve Çev.). Kitle iletişim kuramları. Ankara: Ütopya Yayınevi, 359-394.
- İnceoğlu, Y. ve Çoban, S. (2016). Haber okumaları, Y. İnceoğlu ve S. Çoban (Der.). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kula, N. (2002). Gazetelerde yer alan polise yönelik haberlerdeki söylemsel boyutlar: Gaffar Okkan suikastı örnek olayı. *Polis Bilimleri Dergisi*. 4 (1-2), 187-203.
- Laughy, D. (2010). Medya çalışmaları: teoriler ve yaklaşımlar. A. Toprak (Çev.), İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Mole, R. (2007). Discursive identities/identity discourse sand political power. Richard Mole (Ed.), Discursive constructions of identity in european politics, Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Nisan, F. (2017). Haberde temsil ve IŞİD. Ankara: SAGE Yayıncılık Rek. Mat. San. Tic. Ltd. Şti.
- Posos Devrani, A. E. (2017). Medyada 'öteki'nin temsili: etnik komediler. *e- Gifder*. 5(2), 926- 949.
- Solak, Ö. (2011). Küçük Ağa romanının eleştirel söylem analizi. *Akademik Bakış Dergisi*. 26, 1-14.

- Sözen, E. (1996). Haber söylemi ve ideoloji. Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı: 12. Yeni Türkiye Medya Hizmetleri. Ankara, 2, (12), 1543-1548.
- Süar, A. (2011). Süleyman Demirel ve Recep Tayyip Erdoğan'ın seçim öncesi büyük kongre konuşmalarının karşılaştırmalı söylem analizi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kocaeli.
- Tanrıöver, H. (2007). Medya'da kadınların temsil biçimleri ve kadın hakları ihlalleri. Sevdâ Alankuş (Haz.). Kadın odaklı habercilik. İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayıncılık, 149-166.
- Timur, T. (2005). Felsefi izlenimler, Sarte, Althusser, Foucault, Derrida. Ankara: İmge Kitabevi.
- Toruk, İ. ve Rengim, S. (2012). Haber söylem üretimindeki ideolojik etki: wikileaks haberleri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. 1(31), 351-378.
- Uluşahin, N. (2011). Türkiye'de mevcut hükümet sisteminin niteliği ve rejimin başkanlık sistemine kaymasının getireceği tehdit ve tehlikeler. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*. 3(1), 29-38.
- Ülkü, G. (2004). Söylem çözümlemesinde yöntem sorunu ve van Dijk yöntemi. Ç. Dursun (Der.). Haber hakikat ve iktidar ilişkisi. Ankara: Elip Kitap, 371- 389.
- Ünsal, A. (2015). 2014 Türkiye cumhurbaşkanlığı seçiminin medyada temsili. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Antalya.
- Van Dijk, T. A. (2007). Medya içerikleri: bir söylem olarak haberin disiplinlerarası çözümlemesi. Ümit Atabek ve Gülseren Şendur Atabek (der.). Medya metinlerini çözümlemek: içerik göstergebilim ve söylem çözümleme yöntemleri. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Yağlı, S. (2009). Direne(meye)n aktörlerin galibiyetsiz savaşı: gerçeklik ve medyadaki inşası. İ. Parlak (Ed.). Medyada gerçekliğin inşası. Konya: Çizgi Kitabevi, 1- 76.
- Yavuz, B. (2008). 2007 anayasa değişikliğinin doğurduğu tereddütler ve çözüm yolları. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. C. XII, 1-2.
- Yetkin, B. (2010). Bir siyasal iletişim tarzı olarak popülizm: Turgut Özal'ın 'icraatın içinden' ve Recep Tayyip Erdoğan'ın "ulusa sesleniş" konuşmalarının karşılaştırılmalı incelemesi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Antalya.

Gazeteler

Cumhuriyet, 05 -11 Ağustos 2014 tarihleri arası

Evrensel, 05 -11 Ağustos 2014 tarihleri arası

Milliyet, 05 -11 Ağustos 2014 tarihleri arası

Yeniçağ, 05 -11 Ağustos 2014 tarihleri arası

Yeni Şafak, 05 -11 Ağustos 2014 tarihleri arası